

Förberedelserna är i full gång inför vernissagen på Träffpunkten i Bergby.

FOTO: KRISTIAN EKENBERG

Kevin Ekström har porträtterat sin mamma mitt i arbetet.

”Det här är viktigt i våra liv”

Anna Sohlman och Kalle Boman vill att människor i Hamrångebygden ska göra sina röster hörda. I dag väntar fotovernissage med niondeklassare från Bergby Centralskola.

Ett sorl fyller Träffpunkten i Bergby. Elever från klass 9 på Bergby Centralskola är i full färd med att rama in sina bilder av vad som är viktigt i deras liv.

När vi ses återstår några dagar till vernissage, som väntar i dag måndag, och jag guidas runt bland fotografierna av eleven Kevin Ekström. Självt har han tagit ett porträtt av sin mamma. Flera av hans klasskamrater har också valt att porträttera sina föräldrar, annars dominerar de närmaste vännerna som motiv.

Uppdraget var att med mobilkameran fånga vad de ”värnar om och saknar i Hamrångebygden”.

Filmproducenterna Anna Sohlman och Kalle Boman bor sedan några år tillbaka i Hamrångebygden och har tagit det till sin uppgift att uppmuntra invånarna i trakten att skildra sina liv. Flera utställningar har det blivit med Sällskapet Rudan, som fotogruppen har kommit att kalla sig.

Men de ville nå även de yngre. På ett tidigt skede nå

innanför de skal som riskerar att hårdna tidigt i livet. Via bildläraren Åsa Fällgren har de fått chans att komma in i skolmiljön och arbeta med ungdomarna.

Det tar lite tid att upptäcka historierna som finns i dessa fotografier. Vilken bild av Hamrångebygden som de ger. En mening som Kalle Boman slänger ur sig i förbifarten när jag precis ska till att lämna dem får ringa in både denna utställning och hela deras gärning i trakten. – Om vi inte exponerar vilka vi är kommer vi inte att finnas.

Anna Sohlman nämner att hon uppfattar att hon inte hört ungdomarnas röst. Vad vill de med sina liv och vad tänker de kring den plats

som är deras hem? Alla var inte med på tåget först, men med tiden har eleverna kommit att engagera sig allt mer, och när de nu ska ställa ut bilderna är det viktigt att precis alla är med.

De vill uppmuntra ungdomarna att göra sig hörda. Med kameran, ett valt bildsnitt, kan alla göra sig hörda och ge ett litet utsnitt av sin världsbild. Och att ställa ut allt i fina ramar och visa världen är också viktigt. Att mota bort rösterna som viskar: Varför tror du att det du har sagt är viktigt?

Utställningen kan inte undvika att föra upp tankar kring centrum och periferi. För ungdomar som växer upp i Hamrångebygden är

trakten centrum i deras liv, samtidigt upplever många på landsbygden att de hamnar allt mer i skugga, inte räknas i samhället på samma sätt som storstadens människor.

– Det är så fint att många har valt att fotografera sina föräldrar. Det ger en fantastisk fin bild av orten. Jag hade aldrig själv valt att lyfta fram mina föräldrar när jag själv var i den åldern, säger Anna Sohlman.

Bilderna av föräldrar är fina, men jag dras till vänskapsbilderna, det lite rörande i hur någon har fått en kompis att klättra upp och posera på epatraktorn eller skenbart motvilligt fångas under en luvtröja. Pojkarna försöker som pojkar alltid

har gjort att se hårda ut, men det tycks vara en hårdhet med mjuka kanter.

– När de tar foton på varandra så gör de det jämnt, inte inställsamt som det riskerar att bli om en vuxen tagit bilden.

Kulturen och människor som ägnar sig åt den kan ofta få hårda knuffar, men Anna Sohlman och Kalle Boman upplever att det finns en mycket positiv stämning kring fotoutställningarna som skildrar Hamrångebygden.

– Jag hoppas att det här är starten. Att de ska upptäcka att det går! Det är så oerhört viktigt att känna att man blir hörd, säger Anna Sohlman.

Kristian Ekenberg

Sara Villius om den omöjliga kvinnorollen

RECENSION Kristian Ekenberg har läst ”Madonna” av Sara Villius.

Sara Villius roman ”Madonna” är lite som att läsa ett Facebook-inlägg från en yttlig bekant, en alldeles för pinsam och intim bekänslighet som skickas ut till världen med ökad mottagare. Skillnaden är att detta är skönlitteratur, en roman, och den intimtetsörja som hade varit obekvämt i sociala medier får en annan skepnad när författaren manar fram den.

Vill man tolka ”Madonna” väl villigt, kan man berömma den för att ligga nära livet.

Men jag får kämpa för att tolka ”Madonna” just väl villigt. Romanen delar titel med en litografi av Edvard Munch, en bild av en kvinna med blottade bröst och mörkt hår, intill sig har hon ett barn eller om det är ett aborterat foster. En kvinna som har mer sexualitet än moderskap i sig.

Det är i att vara fast i förväntningarna på moderskapet, fastän kättheten sliter i kroppen från andra hållet, som Sara Villius berättarjag befinner sig. När barnen kommer ska modern, enligt förväntningarna, ställa sitt eget ego åt sidan och leva uppoffrande för sina barn, men berättarjaget dras med

LITTERATUR

Sara Villius
”Madonna”
(Norstedts förlag)

av sina egna lustar. Hon är en mor, men på många sätt är hon fortfarande en omöjlig flicka.

Detta berättarjag är författare, skriver en roman om samma ämnen, lever med allt och barn och ser med allt större desperation på en privatekonomi i fritt fall. Författarkarriären har inte blivit vad hon hoppats på och det blir allt svårare att motivera sig att kliva upp ur sängen för att slita på de tillfälliga arbeten hon tvingas ta för att bidra till hushållskassan.

Sexet blir en väg ut ur ångesten och romanen skildrar en relation mellan berättar-

Sara Villius skriver om en kvinna som kämpar med förväntningarna på vem hon bör vara. FOTO: IRMELIE KREKIN

ren och en tidigare lärare.

I korta prosastycken gör Sara Villius nedslag i detta liv. Hon är inte ensam om att skriva om alla de förvänt-

ningar som finns på en kvinna i dag, men hon är mer ensam om att gestalta denna kamp i en protagonist som har så få försonande drag. Samtidigt som det gör romanen svår att ta till sig, finns dess största värde också i detta osminkade porträtt.

”Madonna” får mig att associera till en annan bok från i år, Linda Boström Knausgårds ”Oktoberbarn”, som också den berättar om en kvinnas kamp med skrivandet, med familjelivet och med sitt eget psyke. Oturligt för Sara Villius att jag har den läsningen så nära i minnet, för jämförelsen är inte till hennes fördel.

Kristian Ekenberg